

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 4

15. april 1984

20. årg.

De største og dyreste løfter

Av Øivind Andersen

Bønn: Herre Jesus Kristus, vi takker deg for at du kom for å gi oss evig liv, for at vi har fått det i deg. Jeg ber deg at vi må få motta det igjennem ditt ord, og jeg ber deg om at du vil åpenbare deg for vårt hjerte, Herre, så vi er i stand til å motta deg selv, og få alt hva du har sjenket og gitt oss. Amen.

I Peters 2. brev skal vi lese fra vers tre til fire: Vi leser ikke versene helt fullstendig, men det vi leser det leser vi i sammenheng. Hans guddommelige makt har gitt oss alt som tjener til liv og guds frykt, ved kunnskapen om ham som kalte oss ved sin egen herlighet og kraft og derved har gitt oss de største og dyreste løfter, forat I ved dem skulle få del i guddommelig natur, idet I flyr bort fra fordervelsen i verden, som kommer av lysten. Amen.

Gud har altså gitt oss noe som gjør at vi får del i guddommelig natur. Det er nødvendig å få del i guddommelig natur om vi skal komme til Himmelen, inn i det fullkomme Guds rike. Intet som er annerledes enn Gud selv kommer inn der. Et menneske kan ikke komme inn

der etter sine naturlige forutsetninger, og som vi har talt om tidligere, også sist i den Lutherske Timen, intet menneske kommer inn der med sitt naturlige menneske. Den som ikke er født på nytt passer ikke inn i Guds rike. Selv den beste menneskelige rettferdighet, sier Jesus, er forliten til å komme inn i Himmelen. Og da blir det selve hovedspørsmålet for oss.

Hvordan får et menneske denne natur?

Det svarer Gud på i det som vi leste til å begynne med. Først tales det om en kunnskap, dernest om løfter som denne kunnskapen inneholder, og hva resultatet blir for den som tar imot løftene. Når det gjelder kunnskapen står det at Guds guddommelige makt har gitt oss alt som tjener til liv og guds frykt, ved *kunnskapen om Ham*, det vil si Jesus, som kalte oss ved sin egen herlighet og kraft. Du har fått en kunnskap som er mere verdt enn alt annet her i verden. Apostlen Paulus sier at han vil gjerne lide tap på alt for å eie denne kunnskap. Den er altså forskjellig fra all annen kunnskap, og det dreier seg om en kunnskap om noe

som vi leser, om noe vi lærer, men dette som vi leser og lærer her er altså helt forskjellig fra alt annet vi leser og lærer i tilværelsen. Det handler om Jesus, det handler om hvem Jesus er, og det handler om hva Jesus har gjort, kunnskapen er blitt menneske. Det kan du se ved å lese i sammenheng gjennem evangeliene. Guds Sønn har som menneske gjort det du og jeg egentlig skulle ha gjort, men ikke kan på grunn av vår synd. Og Guds Sønn er som menneske blitt det som du og jeg skulle ha vært men ikke er, og ikke kan bli på grunn av vår synd. Guds Sønn gjorde ikke sitt, han gjorde vårt. Guds Sønn er ikke blitt noe han måtte bli for sin egen del, han er blitt det vi skulle ha vært, som sagt, han er blitt vårt liv. Dette sendes så ut i verden som en kunnskap, som vi både leser og hører, og nå skal du legge merke til at denne kunnskapen inneholder et kall, det at du med din legelige hørsel hører dette gjør at du blir gjenstand for et kall til frelse.

Tenk nå ikke på hva du føler, er du snill, det er så mange som sier: Ja, men jeg føler jo ikke noe kall. Det er ingen som har spurt deg om hva du føler. Guds ord sier: I dag om I hører hans røst, det står ikke om I føler hans røst. Det du føler når du hører Guds ord, er at det er galt med deg selv, du føler umiddelbart at du kan ikke bli stående for Gud slik som du er, og den følelsen er meget verdifull. Og nu skal du høre at med din legelige hørsel skal du få høre et budskap, at Gud har skjenket og gitt deg det du ikke har, det du ikke er, og du skal få motta det i et løfte. Dette med

kunnskapen, som jeg her har pekt på, er at Gud har gitt oss de største og dyreste løfter, og et løfte er her det samme som en gave eller overdragelse. Denne kunnskapen om Jesus som jeg har pekt på, det er en gaveoverdragelse, og Gud gir og skjenker deg alt det som denne kunnskapen inneholder, kunnskapen er et løfte fra Gud til deg, et gavebrev fra Gud til deg.

Hvis du nå hører dette, virkelig hører det Gud taler til deg, da skaper dette guddommelig natur i deg. Det kommer av at gjennem løftet mottar du det som løftet lyder på, du mottar Jesus selv, ham personlig, og du mottar alt det han har gjort, alt det han har blitt. Jeg nevnte for en liten stund siden, han har gjort mine og dine gjerninger, som vi ikke kunne på grunn av vår synd, og han er blitt det vi skulle ha vært, men ikke er på grunn av vår synd. Dette mottar du som din personlige eiendom, ved at du mottar løfte. Du skal motta det som et barn, uten å spørre, uten å forstå. Jesus legger så stor vekt på det, både overfor sine døisipler og overfor alle mennesker: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han får det ikke. Ta imot det uten å forstå det, uten å skjonne det, og etter hvert så vil du få lys over det, og tar du imot det er det ditt. Du tar imot det ved å begynne å stole på det, begynne å regne med det som Gud har gitt deg det, og det er ditt fordi det er skjenket og gitt deg i Jesus Kristus.

Det er så mange som sier: Ja, men jeg kan jo ikke gjøre det når jeg ikke skjønner noe av det. Det kan du meget godt, det er som når du spiser brød. Tenk om

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., namn og adr.

Bladet blir halde opp av frivillige gaver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telenor (055) 58363

Alt som har med bladet sin eksp.

blir sendt dit, som tinging, oppseiling og adresseforandring.

Gaver til bladet kan sendast kass. S.Bøhn
postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.

Tlf. (055) 51 080.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærøb Tlf. 04-433685

Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.00932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

du ville si når du spiser brød: Men jeg kan jo ikke spise brød, for jeg skjønner jo ikke hva som da kommer til å foregå. Det er ingen som tenker slik, det er ingen som sier noe slikt, de spiser. Det er nettopp slik vi skal være overfor Guds ord. Det nytter ikke å spørre hvorfor, det nytter ikke å be om forklaringer på forhånd, vi har fått løfter som er av den art at de som hører løftene for å ta det til seg, de får del i guddommelig natur, de blir født på ny, de får ett helt nytt liv, og dette liv det passer i Himmelten i det full-

komne Guds rike, akkurat som vandrårpen passer i havet.

Du som hører ordet om Jesus og tar det til deg, du hører hjemme i det fulle komme Guds rike. Om deg sier Guds ord i Galaterbrevet: Det Jerusalem som er der oppe, det er vår mor. Det ordet har du rett til å ta til deg og stole på hvis du tar til deg Guds løfter. Ja, hva sier du så til dette? Det er Guds eget ord som kommer til deg på denne måten, og nå skjønner du hva jeg mente til å begynne med: Det er en kunnskap som ikke ligner noen annen kunnskap. I hele tilværelsen finnes det ingen annen kunnskap som har det med seg, jeg får et gavebrev fra Gud og jeg blir skjenket og gitt av Gud alt det som denne kunnskapen forteller meg og inneholder, det blir min personlige eienedom og jeg blir innehaver av alt det som Gud selv har gjort, alt det som Guds Sønn har gitt, alt det som Guds Sønn gjelder for i himmelen. Kan du tenke deg no større?

Dette er Guds tilbud, dette er Guds ord til deg som hører på det. Ta imot det og si takk, det er dette du kan gjøre. Amen.

Avskrift etter lydband fra Den Lutherske Timen i Norea radio, med løyve fra Andersen og Norea, ved A.L.

Eit jubel-år frå Herren

Alt på denne jord er inndelt i tider. Det gjelder i natur med vinter, vår, sumar og haust. Det gjelder også dager, veker og år. Ja, også før og etter syndefallet. Guds dom over menneske i vannflommen i Noas dager, eller tida frå Abraham til Moses.

Tida som har gått, og denne tid, er med og legg noko tilrette for komande tider. Det vere til godt og til vondt. Guds ord har mykje å visa oss om det. Tenk på Adam og fallet, kva som då vert lagt tilrette for heile menneskeslekta? Tenk på brørne til Josef som selde han til Ismalitane. Det vert alt anna enn jubel-år i hjertene og heimar. Tenk på Peter og Judas, dei hadde det same kall, same læremester, høyrt det same ord og såg dei same under av Jesus. Men det virka svært ulikt i deira liv. Kva har tida virka i vårt land, våre heimar, vårt hjarta? Kva vert svaret? Mange vil ikkje bry seg med ein slik tanke. Kva har du med det? Eller, vi har det godt, men kunde hatt det enda bedre om vi kunde stelt oss annorleis, med meir likheit og friheit for alle, og meir slikt.

Å, kor menneske fær vilt i sitt hjarta og tanke. Evnen og viljen til alt som er godt, er ødelagt. Kvar og ein er vorten blind, døv og sett under tvang. Mennekle er vorten ein træl under synda si makt, lova sin dom, døden og Guds vrede. Dette vil ikkje nokon tru eller erkjenna av seg sjølv, difor måtte det koma ei tid om heiter jubel-år, det måtte koma frå Herren. Han leita i himmelen

og på jorda, og under jorda, men fann ingen som kunde ta boka og skriva — betalt, i den.

Herren la alt tilrette så det ikkje mangla noko for Adam i hagen, alt fullkome, reint og hugnadleg, so han kunde gjera Guds vilje med gleda, men slangen sin dårande tale vart sterkare en Adams vilje. Ulukkes-året vart sanning. Vi mistet alt, ja, sjølle livet.

Det vert skreve mykje om ulukkesår i krig og uår, om forfylgjing, sjukdom og jordskjelv. Slik har Herren skreve om ulukkesåret under synda, og det som fylger med den.

Men han har og forberedt jubel-året. Like frå blodet i Edens hage, til blodet på Golgata. Han hadde forkjent det i ord til Moses og profetane. Til sist ved tempel, offer, øvststeprest og nåde-stol. Dette var gjort for at alle kunde sjå og kjenna når jubel-året kom. Men då, som no, dei såg, men såg ikkje, høyrd, men høyrd ikke. Trass alt var det nokon som såg og høyrd og ropte det ut, til folket.

Tenk på døyparen Johannes, først ved ordet om øksa som alt ligg ved rota av treet som ikkje ber frukt. Då vert det naud blant syndarar, og dei spør kva dei skal gjera, då dei sanna si synd. Då fekk dei høyra: «Sjå det Guds lam, som tek burt verda si synd» Tenk, jubelåret var i sanning openberra i stedfortredaren Jesus frå Nasaret. Alt var lagt til rette, så alle skulde koma til tru ved hans vitnemål. Men nei, han kom til sitt eige, og hans eigne tok ikkje imot han. Vi er ik-

kje berre hans eige fordi han har skapt oss og gjeve oss eit jordisk liv, men han har vorte vår utløyser. De er dyrt kjøpte, med Jesu Kristi blod.

Eg har hug å gråta når eg ser kor lite eg sjølv får leva i jubel-året, leva i Jesus si rettferd, hans siger og fred, og kor lite eg gjer bruk av rikdomane han vann til meg, so eg kan få liggja i grøne enger og verta ført til vatn der eg finn kvila. Eg kjenner på alle fiendar som vil føra meg burt frå det rike bord, som er dekka av Herren sjølv.

Her er både uår og jubel-år i eit lite ord på to setninger. Han kom til sitt eige, er det sant? Ja Gud vere takk, han har sagt min Far, og dykker Far. Min Gud og dykker Gud. Men han stengde då vegen, ja det står skreve: Og Gud visste Adam ut or Edens hage og sette han til å dyrka jordi som han var teken utav. Han dreiv mannen burt, og framføre Edens hage sette han kjeruber med logande sverd, dei skulde vakta vegen til livilsens tre. I Mos. 23—24. Han kunde gjera alt dette, for det var hans.

Menneske vert røva, fanga og ihelslegne. Eit lite døme: Om ein stor verdi vert røva frå ein bank, so eig banken pengane, men er tapt for dei. Dei er verdlause og må førast som taps konto. Finnarløn vert lova til dei som kan hjel-

pa med å finna att skatten. Det vert leita med alle midlar for å ta røvarane.

Den største skatt på denne jord, er mi og di sjel. Trur du det? Gud sende son sin for å leita etter denne røva skatten, og det fortapte menneske. Han såg det langt burte, sitt eige i nød, og død. Din kjærighet har bunde det, å få oss løyst igjen.

Han fann skatten og røvaren. Men det var ein lang og hard kamp før røvaren måtte sjå seg slegen. Det kosta Jesus 33 år på jord, for å vinna skatten. Til slutt møttes dei i Getsemane hagen, derfrå til øvststepresten sin gard. Men hans eigne vilde ikkje kjennast ved han. Pilatus hadde hug å gjeva han fri, men folket og hans eige falske hjarta fekk overtak. So gav han dei Barabbas fri, men let Jesus hudflettast, so dei skulde korsfesta han.

Då må du og eg vera mykje verd for himlens Gud, når prisen for oss er betalt med Guds sons liv og blod.

Finnarløna for Jesus er alle menneske, heile åkeren kjøpte han. Å, for nådde. Å, for kjærleik. Striden er enda, og vi har fått dobbelt opp for alle våre synder. Røvaren er over-vunnen, og kan aldri meir gjera krav på menneske. Det står so trist i verset vi las: Hans eigne tok ikkje imot han. Har du teke imot frelsa? Har du jubel-år og får kvila frå alt ditt eige?

Odd Dyrøy

Samfund med lyset

Og dette skriver vi forat eders glede kan være fullkommen. Og dette er det budskap som vi har hørt av ham og forkynner eder, at Gud er lys, og det er intet mørke i ham. Johannes første brev 1,4-5.

I de første vers har apostelen gjort det klart, at han har noe ganske bestemt på hjerte, noe han har vært øyenvidne til, så det er håndgripeligt for ham selv: Det evige liv er blitt åpenbaret i Kristus, og budskapet er livets ord. — Det er også blitt klart, at han har en ganske bestemt hensikt med å forkynne livets ord: «for at I må ha samfund med oss».

Det står klart for han, at det samfund han og de andre apostler er kommet inn i, er så verdifullt, at det må være noe for flere å komme inn i. Det er noe, enhver kristen vet, fordi Gud har lagt en særlig rikdom inn i samfund: «Hvor godt og lifligt det er, når brødre også bor sammen — for der har Herren satt velsignelsen, liv inntil evig tid». (Sl.133).

Det var godt, om de kristne alltid var så varme og strålende, at det alene var nok til å drage andre inn i samfendet, men det må dessverre erkjennes, at de ikke alltid er så elskelige som de kunne være, hvis de mene levde og åndet i, at de er elsket av Gud. — Når Johannes innbyder til dette samfund, er det heller ikke i den bevissthet: Kom til oss, for vi er så prektige, så dere kan lære noe av oss. Det er ikke selvtildfredshet som lyser ut av han. Samfendet bygges ikke på at de kristne er bedre enn andre, men vi har det bedre, og det har sin grunn i at vårt

samfund er med Faderen og med hans Sønn, Jesus Kristus. Dette er det egentlige bærende i de helliges samfund, og det forener all Guds barn.

Vi har den samme far og den samme frelser, og derfor er vi en stor familie. Vi kjenner hverandre nettopp på dette. Hvor i verden en kristen kommer og finner et menneske som har Gud til far og Jesus til frelser, der merker han slektskapet, og hvor godt det er å tilhøre den familie, er det svært å forklare fullt ut, men godt er det. Og det er ikke fordi de kristne er syndfri, men fordi Jesus har båret våre synder og dermed friet oss fra vår skyld, så vi nu er Guds elskede barn for Jesu skyld. Dette er de helliges fellesskap, og fordi de har dette felles, finner de sammen i det som kalles de helliges samfund. De som blev funnet av Jesus, finner sammen med Gud og hverandre, fordi de er felles om hans liv og fred, lys og kraft og herlighet.

De lager ikke selv det fellesskap ved særinteresser, men det er der i Gud og Jesus, så at enhver kristen er i det, så snart han blir en kristen. Det er bevisstheten om det samfund med Gud, som driver Johannes til å skrive for å drage andre inn i det, og merkelig nok er dette nødvendigt, for det samfund er så eksklusivt, at ingen føler seg tilpass i det, før han er blitt et Guds barn, men det gjelder kun når man ser det utenfra. Innenfra er det nemlig av den art, at dets formål er å utvide seg, så det favner alle. Intet er så fremmed i verden, men det ønsker at hele verden skal bli kjent med det, fordi Gud har elsket hele verden.

Det ønske kommer frem på dobbelt måte i vers 4: Følger vi den nye oversetelsen, blir meningen, at de som eier samfundet, må virke for å utvide det, hvis de selv skal kunne være riktig glade. Derfor kan Guds rikes arbeid aldri gå i stå, så lenge noen eier gleden i samfundet med Faderen og Sønnen. Det rike er etter sitt vesen selvutbredende. «for at vår glede kan vere fullkommen». — Når man selv er frelst, blir man så glad, at man vil gjøre andre delaktig i den samme glede, og hvis man ikke får gjort det, kan ens egen glede i samfundet lide skade, Apgj. 4,20.

Vidnetrangen i en kristen er utrykk for hellig omsorg for andre, «for at eders glede kan bli fullkommen» — I virkeligheten gjelder det ikke et enten eller, men et både og: Når en kristen er glad i samfundet med Gud, så får han også omsorg for andre, og har han omsorg for dem, så er det nettopp, fordi han er glad. Glade kristne er vinnende kristne på flere måter.

Satan har ikke så lett for å fange dem som de sure, og de glade virker dragende på de søkerne. Noen synes å mene at de gjør Gud en tjeneste med å være dyster og alvorlig, men gleden utretter nok mere, og den som har samfund med Gud, har virkelig grunn til å være glad — ja, meget glad.

I denne gleden er det Johannes forkynner budskapet i vers 5. Der er i hvert fall to måter å oppfatte det vers på. Lesser man Johannes-evangeliet, sier Jesus der at det er ham selv som er verdens lys, og da vil Johannes her si at Jesus er Gud, eller har Jesus sagt dem noe om

Gud, som ikke står i evangeliet, og det er tydeligt, at han har sagt dem meget mer, enn de har skrevet opp, men for øvrig er Jesus sann Gud. Intet er mere sant enn det, og vi vet intet om Gud som ikke er formidlet til oss ved Jesus. I ham og ved ham er Gud kommet til oss, og vi kan komme til ham.

Det første, Johannes vil forkynne av det han har hørt av Jesus selv, er den sannhet at Gud er lys. — Både i evg. og her i brevet går han tilbake til all begynnelse og tar sitt utgangspunkt der. Det kan neppe være noen tvil om, at hans tanke dermed dveler ved Bibelens første vers, ja, enda går bakom alle ting tilbli- velse — inn til ham, som var før det vi kaller begynnelse. Og liksom det første han skapte i kaos, var lys, forteller evangeliet, at han som har livet, også var menneskenes lys.

Vi møter altså en fortsettelse av den linje som ble trukket opp i I Mos. I og videreført i evangeliet: Der var ingen livsbetingelser i kaos, før Gud skapte lyset, og det skapte lys er en billedlig utstråling av det uskapte, evige lys i Gud — liksom hele skaperverket gir en nøkkel til forståelse av «hans evige kraft og guddommelighet» (Rom.I,20) Hans usynlige vesen ble synligt igjennom hans verk, og det fungerer som en slags transparent for hans vesen.

Når det skapte lys er uttrykk for en side av Guds vesen, og det dessuten var den første betingelse for alt liv, så betyr den sannhet, at Gud er lys noe ganske bestemt i denne sammenheng: Som lys er betingelsen for alt alminneligt liv, således er Gud en livsbetingelse for alt vir-

keligt menneskeliv, fordi det liv på en særlig måte har sin kilde i Gud selv (I Mos. 2,7). Derfor har alt menneskeliv Gud til forutsetning, og uten denne forutsetning finnes ikke virkelig menneskeliv.

Johannes budskap betyder derfor, at uten Gud har vi ingen betingelser for å leve i ordets rette betydning: Gud er uunnværlig. — Vi er en del som har oppdaget denne sammenheng, og derfor er vi helt enige med Johannes. Det er et veldigt evangelium, at det første som er å si om Gud, er, at han er den vi ikke kan unnvære, og vi føler ikke vår selvtilstrekkelighet gått for nær av det budskap, men det fryder oss, for vi vet, at selvtilstrekkelighet er livsløgnen. Det har erfaringen overbevist oss om.

Men vi vet også, at mange ikke er enige med oss, fordi de ikke kjenner lyset ovenfra. Det er heller ikke tilfeldig, at den neste setning lyder: Det er slett intet mørke i ham! — For mange mennesker står tanken om Gud som noe mørkt og truende, noe som forstyrrer deres ro og planer, men det kommer av, at de selv vandrer i mørket.

Det må være noe radikalt i veien med dig, hvis det forekommer dig at den første og egentlige livsbetingelse for din sjel — Gud — er noe du er bange for og noe du helst vil være kvitt, fordi tanken om ham forstyrrer dine sirkler. — Det må være en total blindhet over din sjels øyne, når du faktisk synes, at lys er mørke.

Fordi Gud er mørklagt for dig, synest du også, at de kristne er mørkemenn, for det lys som stråler ut fra deres liv, tross all skrøpelighet, tar sig ut som

mørke for dine øyne, og hittil har du vært viss på, at du hadde et sunt syn på tingene. Men kunne du ikke få en misitanke om, at Jesus likevel hadde rett i de tankevekkende ord: Hvis ditt øye er sykt, er også hele ditt legeme i mørke — se derfor til, at ikke lyset i dig, er mørke. Hvis nu det lys som er i dig, er mørke, hvor stort blir ikke da mørke! (Lk. II,34. Mt. 6,23).

La nu denne brannfakkel fra himlen få lov til å tenne ild på din tyrkertro på dine egne øyne. Dem kan man nemlig ikke tro på, når det gjelder Gud og det evige. Alt det er det kun en i hele verden som kan uttale sig om av selvsyn, nemlig ham, som kalte sig verdens lys. Han sa også, at vi åndelig talt er blindfødte, og det er enda ikke det værste, for hvis du bare innså det, ville du gå til ham liksom den blinde som bad om å bli seende, og han skulle gjøre et under med dine øyne som dengang. Men det farligste ved det hele er nettopp at du mener du kan se, og du tror dine egne øyne bedre enn ham som er verdens lys.

Det er din tragedie, at det lys som du tror er i dig, er mørke, men den tragedie kan du ikke oppdage, så lenge du ikke vil tro at Jesus har rett i at du er blindfødt. Men han har rett allikevel, og derfor sa han de underlige ord: «Til dom er jeg kommet til verden, for at de som ikke ser, skal bli seende — og de som ser, skal bli blinde »(Joh. 9,39). — Når du selv tror at du kan se uten ham, så skal du bli blind (se vers 41).

Hvis du vil komme ut av din blindhet, gjelder det derfor om at du erkjenner den sannhet, at du er blind, og at det

henger sammen med at du er en synder. — Vil du ikke vedgå det, så blir du ved med å være blind, og du blir aldri din synd kvitt, for hvis man sier at man kan se, blir man hengende i sin synd. Det har Jesus sagt, og han ser klart. Vil du ikke betro dig til hans syn på dig, er det ingen annen vei til å få dine øyne åpnet, enn at du må gå fortapt.

Der vil det gå opp for dig, hvor stort mørket blir, når det lys som er i dig er mørke. — Det farligste er altså ikke det at du er blind og på vei mot det ytterste mørke, men det dødsens farlige er, at du tror at du kan se. Når du går i den innbildning — vakler den kanskje litt? — så henger det sammen med at det hit-til er lykkes for dig å holde dig dommen over din synd fra livet. Lyset har den egenskap, at det avslører, men fordi du har holdt til i mørket, har du ikke sett dig selv som en fortapt og dermed for-dømt synder.

Gid du ville la lyset fra Guds hellighet strømme inn over din sjel, så skulle du

oppdage hvor stort mørke er i dig, se din blindhet med hans øyne, erkjenne med forferdelse: Jeg vandrer i mørke. — Da kunne din lykke gjøres, fordi Jesus kom, for at de som ikke ser, skal bli seende. Skal han da være kommet forgjerves til dig, så du allikevel havner i det ytterste mørke? Hvor stort det mørke blir, kan ingen ord forklare! Så vend dig heller til lyset og møt dets dom i tide. Da blir du seende, for Herren selv blir ditt lys og din frelse, og du forstår at det er slett intet mørke i ham. Alt mørke var nemlig i dig selv, og derfor trodde du Gud var mørke, men fordi du ble om-vendt, fikk du sett at Gud er lys, og da har du alt det lys som du behøver for tid og evighet. Så skal du ikke som en be-rømt dikter i din siste stund rope: Lys, mere lys! For du eier verdens lys (Joh. 8,12).

Av
Marius Jørgensen
ved
Godtfred Nygård.

Olav Aakhus til minne

*Me fekk så tungt, så tungt eit bod,
No er han faren heim,
Du kjære farbror Olav, no har du vunne fram.
No henta Han deg heim til seg, til Himlens ljose land.*

*Det blir så tomt å kome heim og ikkje Olav sjå.
Så tidt eg minnest sjå deg utsyve jorda gå.
Men mest må saknet kjennast for dei som sto deg nær.
Du var så ærleg og så traust, i all di gang og ferd.*

*Du var så glad i skog og hei,
der drøymde du deg bort.
Når du sat høgt på Grådåshei,
du inn i Himlen såg.*

*Du hadde all din rikdom i Jesu frelsarverk,
du grunna på hans lover ved både dag og natt.
Så stille som du levde her, så stille for du heim,
så fatige me kjenner oss, me står så tomhendt att.*

*No har du vunne over til livsens ljose land,
der inga smerte meir er til, og inga tåre renn.
Den Frelsar som du trudde på og vitna stadig om,
Han leidde deg i Dødens dal, og bar deg til sin famn.*

Anne Skaare

Det er fullbrakt

Av David Hedegård

Og det var omkring den sjette time, da ble det mørke over hele landet like til den niende time, og solen ble formørket. Og ved den niende time ropte Jesus med høy røst og sa: «Eli! Eli! Lama sabakta-ni?» det er «Min Gud! Min Gud! hvorfor har du forlatt meg?» Men da noen av dem som sto der, hørte det, sa de: «Han roper på Elias!»

Deretter, da Jesus visste at nå var alt fullbrakt, forat Skriften skulle oppfylles, sier han: «Jeg tørster.» Der sto et kar fullt av eddik; de satte da en svamp full av eddik på en isopstilk og holdt den opp til hans munn. Men de andre sa: «Vent, la oss se om Elias kommer for å frelse ham!» Da nå Jesus hadde fått eddiken, sa han: «Det er fullbrakt.» Og Jesus ropte med høy røst og sa: «Fader! i dine hender overgir jeg min ånd!» Og han bøyde sitt hode og oppga sin ånd.

Og se, forhenget i templet revnet i to stykker fra øverst til nederst, og jorden skalv, og klippene revnet, og gravene åpnedes, og mange av de hensovede hel-liges legemer sto opp, og de gikk ut av gravene etter hans oppstandelse, og kom inn i den hellige stad og viste seg for mange.

Men da hovedsmannen og de som holdt vakt med ham over Jesus, så jord-skjelvet og det som skjedde, ble de såre forferdet og sa: «Sannelig, denne var Guds Sønn!» Men der var også noen kvinner som så på i frastand; blant dem var også Maria Magdalena og Maria, mor til Jakob den yngre og Josef, og

Sebedeus-sønnenes mor, og mange andre kvinner som hadde draget opp med ham til Jerusalem.

Det var beredelsesdagen; forat nå le-gemene ikke skulle bli hengende på kor-set sabbaten over — for denne sabbats-dag var stor — ba jødene Pilatus om at deres ben måtte bli brutt sønder og lege-mene tatt ned. Stridsmennene kom da og brøt benene på den første og på den andre som var korsfestet sammen med ham; men da de kom til Jesus og så at han allerede var død, brøt de ikke hans ben, men en av stridsmennene stakk ham i siden med et spyd, og straks kom det ut blod og vann.

Og den som har sett det, har vitnet om det, og hans vitnesbyrd er sant, og han vet at han sier sant, forat også dere skal tro. For dette skjedde forat Skriften skulle oppfylles: «Intet ben skal brytes på ham.» Og etter sier et annet skrift-ord: «De skal se på ham som de har gjen-nomstungen.»

«Det er fullbrakt!» (Joh. 19,30)

Man har fra gammelt av lagt stor vekt på berømte menns siste ord. Man har ment at det som et menneske sier i sin dødsstund, er egnet til å kaste er klart lys over hans innerste, hans personlighet og karakter. Og naturligvis kan et menneskes siste ord på dødsleiet ha et slikt inn-hold.

Jesu ord på korset skal imidlertid ikke sammenstilles med berømte menns siste ord. Han var noe annet og mer enn en av menneskehets store menn: han var Guds evige Sønn, som hadde blitt men-neske for å forsone oss med Gud. Og hans ord var noe annet og mer enn ten-

keres og lærdes mer eller mindre dyspindige ytringer. Hans ord var guddommelige — den absolute sannheten, talt av ham som kaller seg selv for «Sannheten».

«Det er fullbrakt!» — disse ordene kan betegnes som en sammenfatning av hele hans undervisning, for den dreiet seg dypest sett om hans forsoningsverk. Vi vil nå stanse ved hans tre siste ord på korset for å se hva han gjennom dem sier oss om dette verk.

1. I sitt liv har Jesus oppfylt Guds hellige lov til fullkommenhet

«Det er fullbrakt.» Disse ord sier oss først av alt at Jesus vet med seg selv at i sitt liv på jorden har han gjort Guds vilje i alle ting. Da han så tilbake på sitt jordeliv, fant han ikke det minste som burde ha vært annerledes. Der fantes ikke et eneste mistak eller feilsteg.

Ganske annerledes er det med den som tror på Jesus. Når han nærmer seg sin dødsstund, og livet passerer revy for ham, da trenger han først og sist vissheten om syndenes forlatelse for Jesu skyld. «Min eneste fromhet for Gud er syndenes forlatelse» — disse ordene gjentok han gjerne, en gammel Ordets forkynner, når noen besøkte ham på hans siste sykeleie.

Men Jesus bevitnet på forskjellig vis at han aldri hadde syndet. Også på veien ut til Golgata vitnet han om sin syndfrihet. Da han ble ført ut til retterstedet, gråt mange kvinner over ham. Han sa til dem at de i stedet burde gråte over seg selv og sine barn. Deretter sa han: «For gjør de så med det grønne tre, hvorledes skal det da gå det tørre?» (Luk. 23,27-

31). Han er det friske treet, det som er fylt av liv og bærer frukt for Gud. De som gråt over ham, representerte det tørre treet — den menneskehett som er død i synd og som derfor står under Guds dom.

Jesus visste altså at hele hans liv, alle hans tanker, alt som rørte seg i hans vilje, alle hans handlinger var i full harmoni med Guds hellige lov. Han som skulle forsone menneskehettens synd, måtte være «hellig, uskyldig, ren, skilt fra syndere», som det står i Hebr. 7,26. Hans syndfrie fullkommenhet er altså en forutsetning for hans forsoningsverk.

Men den er mer enn dette — hans fullkomne oppfyllelse av Guds hellige lov er også en del av hans forsoningsverk. Da han trådte inn i verden, ble han «født under loven» (Gal. 4,4). Han stilte seg frivillig under loven og oppfylte alle dens krav, og det gjorde han i egenskap av menneskehettens stedfortreder, «den siste Adam» (1.Kor. 15,45), som inne slutter i seg hele vår slekt og representerer den overfor Gud. Når tidligere tiders åndelige lærere talte om dette som de kalte vår Frelsers «handlende lydighet», uttrykte de seg gjerne i følgende ordelag: «Kristi handlende lydighet er den Kristi lydighet som innebærer at han i menneskens sted oppfylte Guds lov. Derfor befriar han fra syndens skyld dem som ved troen blir delaktige i hans rettferdigheit.»

Altså: den guddommelige loven er ubestikkelig, uryggelig i sitt krav — den må for enhver pris oppfylles (Matt. 5,17; Jak. 2,10). Vi har brutt loven dag etter dag og har ingen mulighet for å gjøre godt igjen det vi har gjort galt. Li-

kevel finnes det en utvei fra dommen — troen på ham som holdt hele Guds lov på våre vegne! Derfor kan den troende synge:

I Frelserens lydighet står jeg
rettferdig og ren for min Gud.
Se, Kristi fortjeneste er meg
til prydelse — jeg er hans brud.
(Sangb.277,3)

2. Han har lidt straffen for alle våre synder

Ingen mennesketanke kan fatte viden og dybden i Jesu lidelse på korset. De fysiske smerter som var forbundet med korsfestelsesstraffen, var av en slik art at romerske forfattere, som var vant til grusomme skuespill, omtaler dem med forferdelse. De sjelelige kvaler som fulgte med korsfestelsen, var også forferdelige. Likevel er det sant: «Slik Jesu smerte var, aldri noen annen bar.» Han har visstnok utstått all den kval og all den nød som ethvert korsfeste menneske har smakt, men i hans lidelse finnes det også noe som han er alene om, en pine som han og ingen uten han har opplevd, en bunnløs smerte. Den kommer til uttrykk i ropet: «Min Gud! Min Gud! hvorfor har du forlatt meg?».

Før vi tenker nærmere over dette ordet, så la oss merke oss at det blir uttalt etter de tre timene med mørke (Mark. 15,33). Evangelistene gjengir ikke noe ord som ble uttalt på Golgata i løpet av disse tre timene. Vi har all grunn til å tro at de ord som Jesus ropte ut da mørket hadde veket, er et uttrykk for hva han har utstått disse tre timene. La oss også minnes at ordene er hentet fra Salme 22, den salmen i Salmenes bok som er blitt

betegnet som pasjonshistorien skrevet på forhånd. Jesus har sikkert bedt gjennom denne salmen på korset — fra gammelt av var det vanlig i Israel at man ba salmene. Han visste at den salmen var skrevet om ham, og at dens ord gikk i oppfyllelse på ham.

Var Jesus nå virkelig forlatt av Gud? To ganger — ved dåpen i Jordan og på forklarelsens berg — hadde en røst fra himmelen forkynt at Faderen hadde sitt velbehag i ham. Bør vi ikke anta at Jesus bare *kjente* seg forlatt av Gud, men at Gud i virkeligheten var ham nær, nærmere enn noensinne?

Vårt svar må bli at Jesus er *Sannheten*, at han følgelig aldri tok feil. Aller minst kunne han ta feil når det gjaldt sitt forhold til Faderen. Han sier at ha *var* forlatt av Gud — vi har ingen rett til å bortforklare hans ord.

Vi erkjenner gjerne at vi ikke fullt ut forstår hva dette innebærer, likesom vi heller ikke har noen full klarhet over det som fant sted mellom Faderen og Sønnen i disse tre timene, mens mørket lå over Golgata og over hele Jødeland. Men vi må minnes at han nå står for Gud som stedfortreder for den syndige menneskehethet. I hans person står altså menneskeslekten som har falt bort fra Gud, overfor sin hellige og rettferdige dommer. Og nå rammes han av Guds vrede — han opplever det som er syndens ytterste og egentlige straff, den evige fordømmelses nød og kval. Man bør også minnes at mørket er et av de bilder som Bibelen anvender når den taler om den evige fordømmelse (Matt. 8,12 etc.). Nå kan også jeg få be:

Min Jesus, du er såret
for mine synder så,
jeg burde have båret
den straff som på deg lå.
Se hit, her står jeg arme
fordømt til vredens ris;
deg over meg forbarme,
ditt nådeglimit meg vis!
(Sangb.569,3)

3. Ved sitt fullbrakte verk har Jesus åpnet himmelen for oss

Jesu siste ord på korset er også et vitnesbyrd om at hans verk nå er fullbrakt. «Og Jesus ropte med høy röst og sa: Fader! i dine hender overgir jeg min ånd!» Han *ropte* — ordene kom ikke som hvisking fra en døende. Like til det siste var han ikke bare fullt klar over hva han sa, men det var også om å gjøre for ham at hans ord skulle bli hørt vidt omkring. Han *overga* sin ånd i Faderens hender. Nå gikk det i oppfyllelse det han en gang hadde sagt: «Jeg setter mitt liv til for å ta det igjen» (Joh. 10,17). Han ble ikke overvunnet av døden: da tiden var inne, overga han selv sin ånd til Gud. Hans ord sier oss også at han igjen er fylt av en mektig bevissthet om Faderens nærværelse.

Da han ropte ut sitt siste ord på korset, revnet forhenget i templet i to stykker — forhenget var jo det tunge teppet som skilte det aller helligste i templet fra det hellige. Man må ha i minne at den jordiske helligdommen var et «billed» av himmelen (Hebr.9,24). Og det er klart at det revnede forhenget taler på

symbolsk måte om hva som skjedde i Jesu død. Dette symbolske innhold blir også forklart i Hebreerbrevet: «Da vi altså, brødre, i Jesu blod har frimodighet til å gå inn i helligdommen, som han har innvidd oss en ny og levende vei til gjennom forhenget, det er hans kjød,...så la oss trede fram.... (Hebr. 10,19 f.) Det er ganske klart at Hebreerbrevet her sikter til forhenget i templet som revnet ved Jesu død, men det forklarer også hva denne hendelsen i realiteten innebar: den var en forkynnelse av at veien til Gud nå står åpen for en synder. Det går ingen vei direkte fra det syndige mennesket til den levende Gud, men ved sitt offer har Jesus åpnet veien til Guds trone. Denne veien er «levende» for det er Jesus selv, den levende og oppstandne Frelser, som er veien (Joh. 14,6). Han har vunnet til syndere en fullkommen rettferdighet — «en evig rettferdighet» er ført fram (Dan. 9,24). Og den som tror på ham, får del i denne fullkomne rettferdighet — blir erklært rettferdig — og kan derfor «trede fram med frimodighet for nådens trone» (Hebr. 4,16). Alt står nå på dette ene: om Gud gjennom sitt ord og sin Ånd har fått føre oss til tro på Jesus.

Den troende lever i en forstand allerede nå i himmelen. Det er ikke nok med at han har sitt «rike i himlene» (Fil. 3,20). Gud har oppvakt ham med Kristus og satt ham med Kristus i himmelen (Ef. 2,6), og han har «smakt den kommende verdens krefter» (Hebr.6,5). Det nye liv er en overnaturlig virkelighet som gjennomtrenger og behersker hans tilværelse.

Fra «Smertenes mann»

PROGRAM FOR SOMMARSKULANE 1984

**Sommarskule på Bakketun Folkehøgskule,
Verdal, i tida 20.—24. juni 1984.**

Talarar: Godtfred Nygård, Reidar Linkjendal, Odd Dyrøy, Andreas A. Bø, Magnor Sandvær.

Leiar: Godtfred Nygård.

PROGRAM:

Onsdag 20. juni:

Kl. 19.00 Samling og kveldsmat.
 « 20.00 Kveldsmøte ved G. Nygård.

Torsdag 21. juni:

Kl. 10.00 Bibeltine ved R. Linkjendal.
 « 11.30 Bibeltine ved O. Dyrøy.
     Emne: Gud valde oss ut i Kristus.
 « 17.00 Bibeltine ved A. A. Bø.
     Emne: Det sentrale i Jesu Kristi sunne lære.
 « 20.00 Kveldsmøte ved M. Sandvær.
     Offer.

Fredag 22. juni:

Kl. 10.00 Bibeltine ved G. Nygård.
 « 11.30 Bibeltine ved R. Linkjendal.
 « 17.00 Bibeltine ved O. Dyrøy.
     Emne: Kle Dykk i Guds fulle herbunad.
 « 20.00 Kveldsmøte ved A. A. Bø.
     Emne: Har du evig liv no?
     Offer.

Laurdag 23. juni:

Kl. 10.00 Bibeltine ved M. Sandvær.
 « 11.30 Bibeltine ved G. Nygård.
 « 17.00 Bibeltine ved R. Linkjendal.
 « 20.00 Kveldsmøte ved O. Dyrøy.

Søndag 24. juni:

Kl. 10.00 Møte ved R. Linkjendal.
     Offer.
 « 11.30 Møte ved G. Nygård.
 « 13.00 Middag som avslutning på sommarskulen.

Mattider: Kl. 09.00 Frukost

« 13.00 Middag
 « 16.30 Kaffi
 « 19.00 Kveldsmat

Send innmelding innan 20.5.84 til Godtfred Nygård, 5420 Rubbestadneset, tlf. (054)27435, med namn, adresse og alder på dei som er under 15 år.

Pris for opphaldet: Full pensjon med oppreidd seng kr. 660,00. Full pensjon utan oppreidd seng kr. 600,00. Under 15 år halv pris. Under 6 år fritt.

Sei frå ved innmeldinga om De ønskjer oppreidd seng. Pris for teltplass og for campingvogn kr. 40,00 pr. døger.

Program vert tilsendt som stadfesting på at det er reservert plass.

Velkommen til sommarskulen!

Sommarskule på Nordhordland folkehøgskule, Frekhaug, 11.—15. juli 1984.

Talarar: Amund Lid, Odd Dyrøy, Reidar Linkjendal, Andreas A. Bø, Godtfred Nygård, Magnor Sandvær, Tore Nilson (Sverige) og Mikael Sandell (Finnland).
Leiar: Godtfred Nygård.

PROGRAM:

Onsdag 11. juli:

- Kl. 19.00 Samling og kveldsmat.
« 20.00 Kveldsmøte ved G. Nygård.

Torsdag 12. juli:

- Kl. 10.00 Årsmøte.
Andakt ved Margrethe Skumsnes.
« 17.00 Bibeltime ved M. Sandell.
Emne: Guds ord är levande.
« 20.00 Kveldsmøte ved M. Sandvær.
Offer.

Fredag 13. juli:

- Kl. 10.00 Bibeltime ved A. Lid.
Emne: Å leva under lova.
« 11.30 Bibeltime ved T. Nilson.
Emne: Den gamla Människan.
« 17.00 Bibeltime ved O. Dyrøy.
Emne: Synda — det den gjev.
« 20.00 Kveldsmøte ved R. Linkjendal.
Offer.

Laurdag 14. juli:

- Kl. 10.00 Bibeltime ved O. Dyrøy.
Emne: Evangeliet — kva det gjev.
« 11.30 Bibeltime ved A. Lid.
Emne: Å leva under nåden.
« 17.00 Bibeltime ved A. A. Bø
Emne: Særlege kjenneteikn på
falsk og sann lære.
« 20.00 Kveldsmøte ved M. Sandell.
Emne: Lov og Evangelium.

Søndag 15. juli:

- Kl. 10.00 Møte ved T. Nilson.
Emne: Den nya Människan.
Offer.
« 11.30 Møte ved R. Linkjendal.
« 13.00 Middag som avslutning på
sommarskulen.
Mattider: Kl. 09.00 Frukost
« 13.00 Middag
« 16.30 Kaffi
« 19.00 Kveldsmat

Send innmelding innan 15.6. 84 til Karl B. Bø, Vistnesveien, 4070 Randaberg, tlf. (04) 598746, med namn, adresse og alder på dei som er under 12 år.

Pris for opphaldet:

Full pensjon med oppreidd seng kr. 780,00, tillegg for enkeltrom kr. 30,00 pr. dag. Under 12 år halv pris. Under 6 år fritt.

Pris for teltplass og for campingvogn: kr. 35,00 pr. døger.

Program vert sendt som stadfesting på at det er reservert plass.

Velkommen til sommarskulen!